

Sygn. akt I C 4/19

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2019r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 marca 2019r.

sprawy z powództwa (...) **Bank S.A. z/s we W. (KRS (...))**

przeciwko pozwanemu **G. S. (PESEL (...))**

o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 4/19

UZASADNIENIE

W dniu 31 października 2018r. powód (...) Bank S.A. z/s we W. skierował do elektronicznego postępowania upominawczego żądanie zasądzenia od pozwanego G. S. kwoty 30.631,43zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości w stosunku rocznym dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od kwoty 27.612,31zł od dnia 30 października 2018r. do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 2.962,72zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności wskazujące na jego legitymację czynną oraz oznaczył źródło zobowiązania i jego wysokość podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy kredytu łączącej pozwanego z powodem.

W postępowaniu tym w sprawie o sygn. akt Nc – e (...) stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 20 lutego 2017r. pozwany G. S. zawarł z powodem (...) Bank S.A. z/s we W. umowę o kredyt gotówkowy plus i o świadczenie usług bankowości elektronicznej nr (...).

W ramach tego kontraktu powód udostępnił pozwanemu kredyt w wysokości 30.953,95zł.

Umowa została zawarta na czas określony. Pozwany miał obowiązek zapłaty kapitału i należności ubocznych w łącznej wysokości 38.658,86zł w 60 ratach począwszy od miesiąca kwietnia 2017r. do dnia 22 marca 2022r.

Strony ustaliły również wysokość oprocentowania i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty oraz prowizje i opłaty.

Pozwany nie wykonuje postanowień łączącego strony kontraktu i posiada wobec powoda zaległości w łącznej wysokości 30.631,43zł, i tak z tytułu kapitału w wysokości 27.612,31zł, z tytułu odsetek w wysokości 2.962,72zł i z tytułu kosztów w wysokości 56,40zł.

Powód pomimo wezwania zarządzeniem z dnia 5 lutego 2019r. nie dołączył dokumentu stanowiącego oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy kredytu oraz w inny sposób nie wykazał daty wymagalności dochodzonego pozwem roszczenia.

(zestawienie wpłat i odsetek k. 15-16, umowa o kredyt k. 17-19, pismo procesowe powoda k. 32-34)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Stosownie do treści art. 353 § 1 kc, podstawowym obowiązkiem dłużnika jest spełnienie świadczenia. Prowadzi ono do zaspokojenia interesu wierzyciela, wskutek czego zobowiązanie wygasa.

Artykuł 354 kc określa obowiązki dłużnika w ten sposób, że oprócz treści zobowiązania rozumianej jako nakazy wyrażone w czynności prawnej stanowiącej źródło zobowiązania oraz odnoszących się do tego zobowiązania normach prawnych jego zachowanie powinno odpowiadać trzem dalszym wzorcom postępowania - celowi społeczno-gospodarczemu, zasadom współżycia społecznego, a także ewentualnie ustalonym zwyczajom, natomiast art. 355 kc określa sposób, w jaki dłużnik powinien wykonywać zobowiązanie i w tym znaczeniu stanowi swoistą kontynuację uregulowań zawartych w art. 354 kc i jednocześnie przepis ten definiuje pojęcie należytej staranności oraz ustanawia obowiązek dokładania owej staranności.

Niedostosowanie się przez dłużnika do opisanych wyżej wymagań sprawia, że dojdzie do nienależytego wykonania zobowiązania lub niewykonania całkowitego (art. 471 kc). Każda bowiem rozbieżność pomiędzy prawidłowym spełnieniem świadczenia a rzeczywistym zachowaniem się dłużnika rodzi odpowiedzialność kontraktową. Nienależyte wykonanie zobowiązania ma bowiem miejsce wtedy, gdy zachowanie dłużnika zmierzało do spełnienia świadczenia, jednak osiągnięty przez niego wynik nie spełnia wymogów świadczenia, do którego dłużnik był zobowiązany. Wskazać jednak należy, że dłużnik zawsze, bez względu na rodzaj winy, odpowiada wobec wierzyciela za uchybienia obowiązkowi dołożenia należytej staranności (art. 355 kc).

Powoda oraz pozwanego wiąże ważna i skuteczna umowa w rozumieniu art. 720 i n. kc i art. 69 i n. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe (Dz. U. 2018.2187 – j.t. ze zm.).

Strony w ramach istniejącego kontraktu uzgodniły elementy przedmiotowo i podmiotowo istotne oraz w sposób jednoznaczny i indywidualny określiły prawa i obowiązki podmiotów zobowiązań.

Powód w sposób właściwy przekazał pozwanemu umówione świadczenie, natomiast pozwany w sposób nienależyty wykonuje zobowiązanie zachowując się wbrew treści umowy poprzez zaniechanie spłaty dalszych należności wynikających z istniejącego stosunku obligacyjnego.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 232 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc).

Dobór dowodów należy do strony, to ona powinna wskazywać wyłącznie takie, które są dopuszczalne i wiarygodne. Rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia spraw.

Przepis prawa materialnego – art. 6 kc określa na czyje ryzyko idzie nieudowodnienie określonego faktu. Z kolei art. 232 kpc stanowi procesowe narzędzie za pomocą, którego strony mogą osiągnąć skutek w postaci udowodnienia dla nich korzystnych faktów istotnych z punktu widzenia dochodzonego roszczenia w znaczeniu materialnoprawnym. Art. 6 kc zawiera normę decyzyjną, pozwalającą ocenić wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc)

i art. 6 kc), czemu nie sprostął. Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskabyła aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

W szczególności należy mieć na względzie, iż powód nie sprostął obowiązkowi dowodowemu w zakresie wykazania wymagalności dochodzonego pozewm roszczenia, pomimo zobowiązania zarządzeniem z dnia 5 lutego 2019r. (k. 27) i tym samym możliwości skutecznego wszczęcia i dochodzenia tego roszczenia w postępowaniu sądowym.

Wymagalność to cecha roszczenia (stan), wyrażająca się w istnieniu prawnej możliwości skutecznego żądania przez wierzyciela spełnienia przez dłużnika świadczenia (por. wyr. SN z 12.2.1991 r., III CRN 500/90, OSNCP 1992, Nr 7–8, poz. 137; uchw. SN z 20.4.2012 r., III CZP 10/12, OSNC 2012, Nr 10, poz. 117; wyr. SN z 27.9.2013 r., I CSK 690/12, L.).

Dniem wymagalności najczęściej jest dzień powstania roszczenia. W przypadku zobowiązań terminowych dzień powstania roszczenia i jego wymagalności wynika z treści zobowiązania. Jednak wymagalność niektórych roszczeń uzależniona jest od działań wierzyciela (por. art. 455 kc).

Skutkiem wezwania dłużnika przez wierzyciela do spełnienia świadczenia jest to, że staje się ono wymagalne. Wymagalność oznacza pierwszy termin, w którym wierzyciel mógłby wystąpić do sądu z powództwem o zasądzenie świadczenia i tego samego dnia sąd mógłby takie powództwo uwzględnić (por. uzasadnienie uchw. SN z 26.11.2009 r., III CZP 102/09, OSNC 2010, Nr 5, poz. 75; uzasadnienie uchw. SN z 22.11.2013 r., III CZP 72/13, OSNC – Zb. dodatkowy 2014, Nr B, poz. 40; wyr. SN z 28.10.2015 r., II CSK 822/14, Legalis;) – por. Kodeks cywilny. Komentarz. red. dr hab. K. O.. Legalis 2019.

Skorzystanie z prawa do wypowiedzenia kredytu przez bank powoduje, że po upływie terminu wypowiedzenia stosunek prawny kredytu ulega rozwiązaniu, a kredytobiorca ma obowiązek spłaty kredytu, wraz z odsetkami i innymi kosztami (w tym prowizją), w dniu rozwiązania umowy (upływu terminu wypowiedzenia), jeśli kredyt został mu już wypłacony. Wypowiedzenie umowy przez bank w wyniku jej naruszenia przez kredytobiorcę, m.in. poprzez zaniechanie lub nieterminowe dokonywanie spłaty kredytu, ma charakter sankcyjny. Uprawnienie to realizowane jest przez dokonanie jednostronnej czynności prawnej prawokształtującej i powoduje, z upływem terminu wypowiedzenia, nie tylko następcze wygaśnięcie zobowiązania w zakresie praw i obowiązków kontraktowych ciężających na obu stronach (skutek ex nunc), ale i ukształtowanie dalszych stosunków prawnych. Po tej dacie bank może też skorzystać z przyjętych zabezpieczeń i przez wykonanie wynikających z nich uprawnień doprowadzić do zaspokojenia swojej wierzytelności. Jeśli kredytobiorca nie spłaci długu po upływie terminu wypowiedzenia, bank jest też uprawniony do dochodzenia roszczenia, w tym na drodze egzekucyjnej. Jeśli środki kredytowe nie zostały przekazane kredytobiorcy, wówczas na skutek wypowiedzenia dokonanego przez bank wygasa uprawnienie kredytobiorcy do ich uzyskania.

Wypowiedzenie kredytu należy uznać zatem za uprawnienia kształtujące, zmierza bowiem do rozwiązania stosunku prawnego. Oświadczenie o wypowiedzeniu, aby odnieść zamierzony skutek, musi dojść do adresata (por. art. 61 kc). Możliwość skorzystania przez bank z uprawnienia do rozwiązania umowy za wypowiedzeniem może podlegać kontroli sądu (por. art. 189 kpc). Poza możliwością domagania się przez bank spłaty kredytu i należnych zgodnie z umową odsetek i kosztów bank uprawniony jest także do żądania naprawienia szkody na podstawie przepisów ogólnych – art. 471 kc – por. art. 75 i n. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe (Dz. U. 2018.2187 – j.t. ze zm.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.